

2. Соціально-відповідальний бізнес в Україні. URL: https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Корпоративна_соціальна_відповідальність
3. Галина Лучко. «Соціальна відповідальність бізнесу в Україні». Економіка та суспільство, № 67 (2024).
4. Володимир Байло. «Корпоративна соціальна відповідальність – запорука сталого розвитку бізнесу». Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences, 2024.

УДК 33.316.3

Шмунк Лілія

Здобувачка вищої освіти факультету економіки, бізнесу та міжнародних відносин

Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро

Науковий керівник: **Ільченко Вікторія**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва та економіки підприємства

Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро

МЕНЕДЖМЕНТ РЕСУРСІВ І КОМУНІКАЦІЙ У ВОЛОНТЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

Ключові слова: волонтерство, управління ресурсами, громадянське суспільство, мотивація волонтерів, менеджмент.

В умовах воєнного стану в Україні волонтерські організації та інші інститути громадянського суспільства грають провідну роль у забезпеченні вимог військових та цивільного населення. Ефективність їхньої роботи залежить не тільки від наявності матеріальних ресурсів, а й від особливостей менеджменту, що відрізняється суттєво від традиційних бізнес-структур. Зокрема, управлінські процедури у волонтерських організаціях відбуваються в

обмежених ресурсах, нестабільності персоналу та високій потребі в оперативній комунікації.

Мета дослідження полягає у визначенні ключових особливостей менеджменту у волонтерських організаціях та організаціях громадянського суспільства, а також у виявленні проблем та можливих шляхів їх подолання.

Дослідження показало, що менеджмент волонтерських організацій має ряд специфічних характеристик:

На відміну від традиційних комерційних структур, волонтерські організації не завжди володіють постійними фінансовими джерелами. У деяких випадках вони входять до груп компаній, що забезпечують фінансову підтримку. Це дає змогу формувати стабільнішу матеріальну базу, проте вимагає високої прозорості та підзвітності [1, 2, 3].

Однією з ключових рис є поширена практика взаємообміну між організаціями. Наприклад, обмін продуктів харчування на маскувальні сітки або компонентів на готові вироби. Такий підхід дозволяє оптимізувати використання ресурсів і забезпечити більшу варіативність допомоги [4].

Управління діяльністю часто здійснюється через цифрові інструменти, зокрема чати в месенджерах, де координується збір, обмін і доставка допомоги. Сучасним прикладом цифрового волонтерського інструменту є платформа «ДрукАрмії», яка дозволяє військовим залишати заявки на друк необхідних деталей, а волонтерам із 3D-принтерами – виконувати їх.

Участь у діяльності є добровільною та залежить від вільного часу, ресурсів і можливостей учасників. Це створює труднощі в плануванні, збереженні досвіду та підтриманні сталих управлінських процесів. Для вирішення цієї проблеми доцільним є формування «ядра» постійних учасників, які координуватимуть діяльність, а також створення внутрішніх інструкцій та баз знань для швидкої адаптації новачків [4].

Також слід зазначити, що волонтерська діяльність в Україні здійснюється відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність», а діяльність організацій громадянського суспільства – у межах Закону України «Про

громадські об'єднання» [1, 2]. Це створює нормативну базу для їхньої легальної діяльності, проте на практиці часто спостерігається брак уніфікованих стандартів управління.

Менеджмент у волонтерських організаціях та організаціях громадянського суспільства містить низку відмінностей від традиційного бізнес-менеджменту. Основними проблемами залишаються: обмеженість ресурсів, нестабільність кадрового складу та потреба у швидкій комунікації.

При цьому саме гнучкість і здатність до самоорганізації забезпечують їхню ефективність у кризових умовах. Перспективним напрямом розвитку є застосування цифрових інструментів, вдосконалення внутрішнього управління знаннями та посилення нормативної бази для підтримки волонтерських ініціатив.

Список використаних джерел:

1. Про волонтерську діяльність: Закон України від 19 квітня 2011 р. № 3236-VI. Офіційний портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>
2. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI. Офіційний портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
3. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5073-VI. Офіційний портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>
4. Лисенко І. В., Лисенко А. М. Правові засади волонтерської діяльності в Україні. Актуальні проблеми соціального розвитку в суспільстві змін. Матеріали 2-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 28-30 березня 2024 р. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків. 2024. С. 93-95.